

РЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

Ўзбекистон Жумхурияти иив ҳайъати нашри

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

№ 13 (2433) • 1992 ЙИЛ 1 ФЕВРАЛЬ

• ШАНБА

• НАРХИ: ОБУНАЧИГА ЗО ТИИН, СОТУВДА 40 ТИИН

Аҳолининг тинч ва осойишта яши кўп жиҳатдан ички ишлар идоралари пост-патрул хизмати ходимлари жойларда ўз хизмат вазифаларини қай даражада бажаришига боғлиқ.

СУРАТДА: Октябрь тумани ИИБ пост-патрул хизмати ходимлари (чапдан) милиция кичик сержантини Иномжон Сувонов, милиция кичик сержантлари Рашид Бокиев ва Жамолиддин Ҳайдаровлар тунги навбатчилек пайтида.

Х. ШОДИЕВ олган сурат.

ҚИСҚА САТРЛАРДА ХОРАЗМ

СИЙНАБАНД
КИШАН БҮЛДИ

Урганч савдо идорасига қарашли 42-дўкон сотувчиси Ойбиби Жабборова ўтган йил 8 декабрь куни харидор Раъно Собирогага 2 дона сийнабанд, 24 дона тиш пастаси ва 10 дона совун сотиб, унинг ҳақидан 84 сўм 50 тийин уриб қолди. Текшириб кўрилганда «чақон» сотувчи 2 минг 173 сўмлик молларни яшириб қўйганини ҳам маълум бўлди.

ПЕШОНАДА
КЎЗ БЎЛАДИ

Султон Аҳмедов Урганч автошоҳбекати кафесида буфет мудири бўлиб ишлайди. У харидор Собир Матёкубова 1 килограмм 835 грамм колбасани 2 килограмм деб сотган ва 7 сўм 35 тийинлик маҳсулотни чайнамай «ютиб» юборишини мўлжаллаган. Ётавба, дейиш керак, колбасада ҳам сукк бўларкан, томогига тикилиб қолди.

Шаҳардаги «Олимпия» ресторанни хизматчиси Артур

Машарипов мижозга 4 шиша ароқ сотаётганда, ўзининг фойдасига атиги 70 сўмга «адашди».

Саноат моллари савдоси идорасига қарашли 19-дўкон сотувчиси Оллоберган Олламов қозон сотаётib, харидорнинг 11 сўм 80 тийин ҳақини киссанисига солди. Қарангки, бу «садда» ҳам бошқаларнинг пешонасида кўз бўлишини унугланган экан.

АИБ СИНГИЛДАМИ
ЕКИ АКАДА!

Рустам Бектурдиев вилоят махаллий саноат бошқармасига қарашли «Олтин воҳа» дўконида ишлайди. У савдога алоқаси бўлмаган синглиси Ширинни иш жойида қолдириб, ўзи қаёққадир кетди.

Ширин Гулимбоя Махмудов ва Эркин Сайдовларга челак сотаётib, 28 сўм 50 тийин ортиқча пулни ўзлаштироқчи эди-ю, бироқ...

М. НАВРУЗАЛИЕВ,
Хоразм вилояти ИИБ ходими милиция лейтенанти.

Узбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ

ГВАРДИЯСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар
«Узбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг асослари тўғрисида»ги 1991 йил 31 августда қабул қилинган Қонунинг олтинчи маддасига мувофиқ қарор қиласди:

1. Узбекистон Республикаси давлат мустақиллигини фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларини ва республиканинг ҳудудий яхлатлигини ҳимоя қилиш мақсадида Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ҳарбий қисмларидан бирининг негизида Узбекистон рес-

публикаси миллий гвардияси бригадаси тузилсин.

2. Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ушбу ҳарбий қисмни шахсий таркиби, куролеярглари, техникаси ва ўзга мулки билан биргаликда Узбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги ихтиёрига топширасин.

3. Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Тошкент олий ҳарбий техника билим юрти бинолари ва иншоотлари мажмуми миллий гвардия турадиган жой деб белгиланисин ва мажмуя Узбекистон

республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги балансига ўтказилсин.

4. Узбекистон Республикаси миллий хавфсизлик ташкилоти сабиқ СССР Давлат хавфсизлиги комитети илмгоҳи филиалининг хизмат биноларининг бутун комплексини, иморатларини ва қурилмаларини молмушки ва жиҳозлари билан биргаликда бир ҳафта муддатда Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги балансига топширасин.

5. Узбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги миллий гвардияни ташкилоти сабиқ СССР Давлат хавфсизлиги комитети илмгоҳи филиалининг хизмат биноларининг бутун комплексини, иморатларини ва қурилмаларини молмушки ва жиҳозлари билан биргаликда бир ҳафта муддатда Узбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги балансига топширасин.

бингадаси тузилиши, низоми ва ходимлари рўйхатига доир таклифларни бир ҳафта муддатда Узбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этини, бунда ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила альзоларини учун белгиланган барча ҳуқуқлар ва имтиёзлар миллий гвардияга жорий этилишини ҳамда алоҳида хизмат шароити учун йигирма фоиз миқдорида оширилган устама белгилашни кўзда тутсин.

6. Узбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги, Молия вазирлиги, Иктисолд комитети Узбекистон Республикаси миллий гвардиясини пул ва моддий-техника билан таъминлаш масаласини бир ҳафта муддат ичидаги кўриб чиқсий.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

ХИЗМАТГА ТУҲМАТМИ?

«Постда»нинг саҳифаларида эълон қилинаётган мақолалар иш жараёнимизда учрайдиган айрим муаммоларни ҳал этишда, тушунмовчиликларни бартараф қилишда ва бошқа масалаларда бизга кайта ёдам беради. Бундан ташқари кўнглимида туғилган мулоҳазаларни ҳамкасларга етказиш имконини туғидиради. Ўзингизга маълумки, бизда ҳам ҳар хил қийинчилик ва тушунмовчиликлар учраб туради. Бунга бир мисол келтириб ўтмоқчиман.

Мен 1991 йил 15 августдан бошлаб меҳнат таътилида эдим. Шундай бўлсада, туман ИИБнинг янги биноси қурилиши қандай кетаётганини билиш мақсадиди 27 август куни ишхонага бордим. Ўша куни эрталаб навбатчи милиционер Тогаевнинг ўз вазифасига совуқонлиги туфайли ўта хавфли жиноятчи Баҳриддин Ҳусанов қочган экан. Бу ҳақда хабар беришлари билан дарҳол оператив гурӯҳ тузиб, қоюқ яшириниши мумкин бўлган жойларга жўнатдим. Кечки пайт олинган маълумотларга асосланниб,

ЮРАГИМИ
ЕЗМОҚЧИМАН

мен ва жиноят қидирив бўлинмаси бошлиги Мадамин Исоқов жиноятчи нинг изига тушдик. уни қидириб топдик. Бироқ осонликча таслим бўлмади. Қаттиқ олишув давомида унга ўқотар қуролдан жароҳат етказилди ва қўлга олниди. Кейин эса касалхонага жойланди. Албатта, бунда жиноят қидирив бўлинмаси бошлиги Мадамин Исоқовнинг хизмати катта бўлди.

Афуски, жумҳурият ичкни ишлар вазирлигидан борган вакил мазкур воқеа содир бўлган жойда бўлмасдан, уни яхшилаб ўрганмасдан ва ҳатто мен билан сұхбатлашмасдан, эшитган гаплари асосида Сурхондарё вилояти ичкни ишлар бошқармаси йиғинида сўзлаб, туман ИИБ ходимларига жазо берилшини сўраган. Оқибатда менга қаттиқ ҳайфсан эълон қилишган. Менинг ўринимда вақтнчалик ишлаб турган Газиевни ва навбатчи Тогаевни хизмат вазифасига иолойиқ, деб топишган.

Хўш, бу воқеа учун кимлар жазо олиши керак эди-ю, кимлар мукофотлашини керак эди? Меҳнат таътилини пайтида содир бўлган воқеа учун маъсул эмаслигими ва менга жазо берилши ниёрин эканлигини ҳамкасларимга туширидим. Бироқ улар парво қилишмади. Аммо бошқа ҳамкаслар менни тушунишади, деб ўйлайман. Ҳар қалай ҳар бир кимни ўзининг аниқ ҳатоси учун жазолсан, унга сира алам қилмайди. Бу воқеага касбодашлар ва вазирлик қандай баҳо бериншаркан?..

Эломон РАҲМОНОВ,
Сурхондарё вилоятида
Шўрчи тумани ичкни ишлар бўлими бошлиги, милиция майори.

ТҮИХАТ ҮРНИДА

ЮЗЛАРИДАН НУР ЁГИЛАР

Агар у кишининг босиб ўтган ҳаёт йўлларига назар ташласак,Faafur aka ортда қолган 63 йил мобайнида тақдирнинг не-не синовларида дош бераб, якка ягона мақсад — эл-юрг тинчлиги ни сақлаш йўлида обдов тобланганларига гувоҳ бўла миз.

Тақдир у кишига муруват кўрсатмади, тантлил қўл мади. Уч ёнда оталаридан, ўн ёнда оналаридан етим қолдилар. Ҳатто ҳамма қатори мактабда бемалол таҳсил олиш ҳам тўлиқ насиб этмади. 1943 йилдан то 1949 йилгача Андижондаги «Ватан учун» номли артелда аввал шогирд, кейин уста бўлиб меҳнат қўлганлар. Кечки мактабда ўқидилар.

Сўнгра у киши учун долали замонда мустақил қадам ташлаш пайти етиб келди.

1949-1951 йилларда ССЖИ давлат хавфисизлиги вазирлигининг Тошкентдаги мактабда таҳсил олдилар. Хизмат фаолиятларини вилоят милиция бошқармасида оператив вакил лавозимидан бошлаган Faafur Раҳимович ўзларининг улусга бўлган чексиз садоқатларини ҳалол хизмат қилиш орқали намоён этавердилар. Ваҳоланки, бу ҳислат ҳеч қачон эътибордан четда қолмайди. Шу боис, 1954 йилда Андижон вилояти коменданти қилиб тайинлаши. У кишига табиат ато этган ҳушёрилик, зуқколик ва йиллар давомида ортирилган тажриба қўл келди. Азал-азалдан қондош жондош бўлиб келган ўзбегу қирғизлар ўртасидаги фавқулоддаги келишмовчиликни, низони бартараф этиши да ҳиссалари катта бўлди.

Ана шу хизматлари эзвазига у киши Қирғизистон Жумҳуриятини ички ишлар вазири милиция полковники Ф. Кулев бўйруғига мувофиқ қимматбахо буюм билан тақдирландилар. Ваҳоланки, Мехнат Қизил Байроқ ордени ва қатор медалларнинг ҳар бири ҳам ана шундай фидойиника берилган баҳодир.

Биз фурсатдан фойдаланиб, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ҳуқуқшунос, ИИВда хизмат кўрсатган ходим, Ўзбекистон ҳалқ маорифи аълочиси, энг муҳими вазирлигимизга файз бағишибур турган устозимиз Faafur aka муборак айём билан кутлаймиз. Сиҳат-саломатлик, бокий умр тилаймиз.

Ўзбекистон ИИВ ҳайъати ва шахсий таркиби.

ҚУТЛОВ

Ҳали навқирон йигитларга хос гайрат-шижоат, завқу-шавқ тарқ этмаган Тоҳир Шопӯлатович 50 ёшини қаршилаганига дабдурустдан ишониш қийин, У кишининг сермашақат ва сермазмун ҳаёт йўли ёшлар учун ибрат бўла олади.

Тоҳир aka бундан роппоса 29 йил муқаддам умумий овқатланиш корхоналарининг бирига оддий ошпаз сифатидан ишга кириб, ҳаёт қозонида қайнади.

1974 йили ички ишлар соҳасида меҳнат фаолиятини бошлади. У аввалига Чирчиқ шаҳар ИИВда бўлинма командири бўлиб хизмат қилиди. Шундан кейин Тоҳир aka Шоҳидаев 16 йил давомида оператив бўлакларнинг турли хил зобитлик лавозимларида ишлаб келди.

Тоҳир Шопӯлатовичнинг

меҳнатсеварлиги, адолат парварлиги, курашчанлиги бугунги ёшларга сабоқ бўлса арзийди. У киши бундан беш-олти йил муқаддам бაъзи бир галамисларнинг тухмати натижасида озодликдан маҳрум қилинганди. Аммо бу сабит иродада, ҳақпарвар инсон ўзини йўқотиб қўймай, тушкунликка тушмай, ичиқоралар билан курашди ва голиб чиқди.

Айни кунда Тоҳир aka Урта Осиё транспортдаги ИИВда бўлим бошлиги вазифасида ишлаб келаётir. Биз соғдил ва камтарин инсон, милиция майори Тоҳир Шопӯлатович Шоҳидаевни муборак 50 ёши билан чин юракдан кутлаймиз ва у кишига узоқ умр, баҳт-саодат тилаб қолами.

Фарзандларингиз ҳузур-

ҳаловатини кўринг, Тоҳир aka.

Урта Осиё транспортдаги ички ишлар бошқармасининг раҳбарияти ва шахсий таркиби.

«КЎНГИЛЧАН» БАНД

жатларини қасддан йўқотиб юборар экан. Кўрилган чоралар натижага бермага, Гулистон шаҳар халқ суди томонидан иккى йилга озодликдан маҳрум этилди.

Яна бир дайди — Николай Сергеев ҳам олдин иккى марта судланган бўлиб, у ёқдан қайтагач, ўз «қасбии» давом эттириди. Топганини ичб юраверади. Тўғрилаб берилган ҳужжатларни ирғитиб ташлаган. Бу шахс ҳам ЖМнинг 220-банди билан айбланиб, иккى йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Келтираман десангиз, бундай мисоллардан хоҳлаганча топиш мумкин. Ҳақли бир савол туғилди. Булар иш-

ламаса, топар-тутарининг тайини бўлмаса, қандай қилиб кун кечиришаётли? Уларнинг кўпчилиги тиланчилик билан шуғуланишади. Ҳалқимизнинг бағри кенг: «Кел, шу бечоралар ҳам кун кечириши керак-ку», — деб танга-чақа ташлаб кетишиди. Дайдилар эса тўплаган пулларига ичишади. Бундай саҳоват тиланчи-дайдилар сонини оширмаслигига ким кефолат беради?

Баъзилар бундайларни уйларига олиб бориб, ҳар хил юмушларни бажартиришади. Корнларини тўйдиришади. Озроқ вақт ўтиб: «Пулим ёки бирор буюум йўқолди», — деб милицияга мурожаат қилишади. Бу пайт-

да дайдини шаҳардан қидириш эса бефода бўлади. Келгиндилар билан мулокот қилсангиз, уларда ўз юртларига қайтиш истаги йўқлигини сезасиз. Улар бу серкүёш диёрда оч қолмай яшаш, ҳатто бошпанга топиш ҳам мумкинлигини эътироф этишади. Хўш, нонимизни «тұя» қилувчиларнинг «таширифларига» чек кўйиш вақти келмадимикин! Яна шуни ҳам кўшимча қилиш керакки, ЖМнинг 220-моддаси қайта кўриб чиқилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Негаки, ҳалқимиз сингари қонунинг ушбу банди ҳам жуда қўнгилчан. У билан айбланиб жазолган шахс қилишидан тўғри хулоса чиқариши мушкун.

Р. Даутохунов,
милиция майори.

горасига ўйнаш шунчалар осон бўлса?! Наҳотки нархавонинг кескин ортиши битта бизнинг жумҳуриятимиздагина эмас, балки собиқ ССЖИ таркибида бўлган бошқа жумҳуриятларга ҳам тааллуқлигиги, собиқ мамлакат катта иқтисодий танглик вазиятини бошдан кечираётганини улар тушуниб етмайтган бўлсалар!?

Мен юқорида урушдан кейинги йиллардаги талаబалар аҳволини бекорга таърифлаб берганим йўқ. Бу замонларга эсон-омон етиб келишнинг ўзи бўлмайди.

Менинг ҳаётим, айтганимдек, милиция сафида кечди. Кимки бу касб эгаларига осон тутса, маржамат қилиб ишлаб кўрсин. Зоро, ҳозирги алғор-далғоз замонда хизмат қилаётган милиция ходимларига — авлодларимга сира ҳам осон тутмайман. Ҳатто баъзида ҳафтаб, ойлаб яқинлари, жигаргушларидан айрилиқда «казарма» ҳолатида хизмат қилишади. Милиция-

ЎЙНАБ ГАПИРСАК ҲАМ ЎЙЛАБ ГАПИРАЙЛИК

Марғилон шаҳридаги ўқитувчилар тайёрлаш техникумига ўқишига кирдим. Талабалик йилларимни эсласам, ҳанузгача ғалати бўлиб кетаман. Миндондан Марғилонга, Марғилондан Миндонга пиёда, ёзда чанг-тупроққа беланиб, куз, қишида лойгарчиликларда қатнаганман. Бир кунга 400 грамм нон, тушликка ёврон шўрва бериларди. У ҳам кунда бир маҳал, холос. Лекин муаллиmlаримиз доимо ҳолимиздан боҳабар бўлиб туришар ва назорат қилишар эди.

Хозирги талабаларнинг уст-бошлиарини ўзи фалон сўм туради. Гоҳо Фарғонага — олий ва ўрта маҳсус ўқув юртларига отланган талабаларга эътибор берил қоламан. Баъзилари ҳатто ўзларининг енгил машиналарида ўқишига қатнайдилар. Замон яхши. Лекин шундай замоннинг тинч-тотувликнинг қадрига ёшларимиз етишлари керак. Ёшлик — бу ёлгиз ўйин-кулгулардаги иборат эмас. Ёшлик гайрат-шижоат билан жамият равнақига жўшқин ҳисса қўшиш ҳам демак.

Наҳотки иккита милициянига мустақиллик эълон қилинган, тинчлик, осоишиятлик сув билан ҳаводек зарур бўлиб турган пайтда баъзи бир ёшларимиз бу заруратнинг нақадар катта аҳамиятга молик эканлигини тушуниб етмайтган бўлсалар! Бир ҳовуч вайсақи сиёsatдонлар, сафсатабозларнинг но-

ни ана шундай мураккаб ҳолатларда резина тағи, қурол ишлатишга нима мажбур қилипти? Менимча, воқеаларни янада кенгроқ кўламда фожиали оқибатларга олиб келиши мажбур қилаётir. Биз буни тўғри тушунишмиз керак. Шундай экан, қадрли ўртоқлар, ўйнаб гапирсак ҳам, ўйлаб гапирайлик. Аввало милиция ходимлари учун куч ишлатиши ҳавас ҳам эмас.

Ваҳоланки, милиция ходимларининг ўзлари ким? Ахир, улар ўзимизнинг укаларимиз, ўғилларимиз, яқинларимиз-ку! Улар ҳам жумҳурият мустақиллиги учун биз билан сиздек баъбарар масъульдирлар. Колаверса, ҳали милициянинг айни мисбатларни ишботланмай турниб, ҳолатлар чуқур ва атрофлича ўрганилмай турниб, жиноятчига чиқариб қўйишининг ўзи инсофданми?

Бундан ташқари селдек тошиб келаётган ваҳимали оломон йўлини тўсиз, ҳаҷон бирон бир раҳбар ўртага чиқди? Ўшанда ҳам балога қолган милиция бўлаптилини!

Мен жумҳуриятимиз президенти И. Каримов фаолиятини маъқуллайман ва бугунги оғир кунларда бу кишидан ортиқ раҳбар бўлиши, раҳбарлик қилиши мумкин эмас, деб ҳисоблайман.

Мадаминжон БОБОРАҲИМОВ,
истеъфодаги милиция полковники.
Фарғона вилояти.

ОМАДИ ЮРИШМАДИ

У йўлга тонгда чиқди. Туни билан миқоқа қоқмаган милиция ходимлари ҳориб, ҳушёриларини бўшаштиради. деб ўйларди. Бироқ постга яқинлашгани сарнораги қинидан чиққуден тезроқ уради.

Эй, худо, ишқилиб қармай турсинда. Оббо... — унинг лаблари унисиз шивирларди.

Қашқадарё вилоятидаги ДАНнинг «Деҳқонобод» постида турган ходим машинани тўхтатди. Қовоқлари ўйқусизлидан шишиб кетган бўлсада, тетикилганини йўқотмаган милиционер Душанба шаҳар қўнағаси ишчиси Р. Хушмонов бошқарган улов юхонасидан 1,5 килограмм наша топиб олди.

F. ТЕМИРОВ.

УН ЎГИРЛАНДИ

Ичкилик билан жиноятчиликнинг лойи бир жойдан олинган, десам янгишмайман. Чунки аксарият ҳолларда қора курсига ўтирганлар «маст ҳолда жиноят содир қилган» бўлишиади.

Ушбу воқеа ўтган йилнинг 12 октябрида юз берди. Еркўргонлик Абдурашид Дадабоев мөхмондорчиликка келган (аслида бошқа мақсадда экан) ҳамқишлоқлари Орифжон ва Зокиржон Дадамирзаевлар олдига тўрт шина вино қўйди. Ичиши. Гурунглашиди. Алламаҳалда З. Дадамирзаев ўтирганлар билан хайр-хўшлашиди.

Бир оз ўтиб, яна эшик ташлади. Оғайилар келишган экан. «Ваҳ-ваҳа» қиморбозликка уланди. Тун ярмида улар ҳам тарқалишиди. Ниҳоят хонада икковлон — ўй эгаси ва Орифжон колди. Ўзаро «пичир-пичир» бошланди...

Эртаси куни Еркўргон қишилоқ Кенгашни қарашли Янгичек участкасида жойлашган 25-нovoвойхонадан беш қоп ун ўгирланганлиги маълум бўлди.

Орадан бир мунча вақт ўтиб, ўғрилар ушланди. Улар сиз билан бизга маълум «икковлон» эди.

Абдурашид Дадабоев. 1958 йилда туғилган. Ҳайдовчи. Бундан беш йил аввал Уркўргон тумани ҳалқ суди томонидан ЖМнинг 208-моддаси 1-қисми билан бир йилга озодликдан маҳрум қилинган.

Орифжон Дадамирзаев. 1969 йилда туғилган. Судланмаган, ишламайди.

20 ноябрь куни Уичи тумани ҳалқ суди беш қоп унни 8 йилга алишиди ва икковига (улар унни қандай бўлиб олишган бўлса) тепа-тeng бўлиб берди.

Баъзилар нафақат ичкилик, балки бугунги танглил, танқислик ҳам жиноятчиликка ўйл очаяти, дейишиди. Менимча, бундай эмас. Ҳалол, виждонли, имон-инсофими ниўотмаган кишилар оч-ялангоч қолганда ҳам, ўғирлика қўл урмайдилар. Ўғрилар эса мўл-кўлчилик даврида ҳам бўлган.

А. АЪЗАМОВ,
Уичи тумани прокурори
ёрдамчиси.

ЛОҚАЙДЛИК КИЛИШЯПТИ

Хурматли муҳарририят! Биз, ота-оналар, 220-мактаб ўқувчи ва ўқитувчилари ёрдам сўраб, мактуб йўлла-япмиз. Киров туманинаги Қаймоқов кўчаси ниҳоятда серқатнов. Болаларимиз мактабга боришлиари учун ана шу йўлни кесиб ўтишлари керак. Йўлда эса на светофор, на ўтиш чизиги, на тезликни камайтириш зарурлигини кўрсатувчи белги бор.

Фақатигина шу ўкув йилининг ўзида икки марта болаларимиз машина остида қолишиди. Ўтган ўкув йилида бундай фалокат бир марта юз берганди.

Мактаб маъмурити ва ота-оналар бир неча бор туман ИИБ ДАНБга мурожаат қилидилар. Афсуски, ҳеч қандай чора кўрилмади.

Ўтган йилинг октабр ойида мактабда ўтказилган ота-оналар умумий йигилишида шаҳар ИИБ ДАНБ бошлиғига хат тайёрланди. Хат остига йигилиш иштирокчиларининг барчаси имзо қўйдилар. Аммо ушбу хатга жавоб ҳамон йўқ. Лоқайдлик ҳам шунчалик бўладими?

Йўлга тезоръ светофор ўрнатилишини, ўтиш йўлаклари чизилишини илтимос ва талаб қиласиз. Ахир, яримжон бўлиб қолаётгандар ўзимизнинг болаконларимиз-ку!

З. ХОЛИҚУЛОВА,
220-мактаб директори.
Н. ВДОВИНА,
мактаб ташкилотчиси,
ЗИЁВУДДИНОВА,
ота-оналар қўмитаси раиси.

Юнусобод даҳасининг 8-маҳалласида жойлашган ўйтёлассидан номаълум эркак жасадининг топилиши Киров тумани ИИБ оператив гурухини оёққа турганди. Экспертларнинг аниқлашига кўра, 27 ёшлар чамасидаги бу йигит қорнига урилган кескир нарса зарбидан кўп қон ўқотганлиги натижасида ўлган.

Марҳумнинг шахсини аниқлаш мақсадида 49-йилдаги кўпигина хонадонларда суриштирув ўтказилди. Афсуски, фойдаси бўлмади. Демак, жасад шу яқин орадаги уйлардан олиб келинган. Уни ким ташлаб кетган бўлсада, жуда шошилишган, шундоқкина ерга ётқизиб, устидан бир-иқки қаторғиши билан ўраб қўшишган эди. Шу яқин орадаги уйлардан бирида яшовчиларнинг гапларини эшитган милиция ходимлари калаванинг учни топишгандай бўлишиди.

Мана, Нодиранинг тушунтириши хатидан:

— 32-хонадонга бир йил олдин Нодира исмли аёл кўчиб келди-ю, файз кетди.

Чунки қош қорайгандан эрталабгача бу ерда ичкилик, уруш, тўполон бўлгани-бўлган. Тамакию наша ҳиди бурқиси, бизнинг қаватга кутарилади. Бир неча маротаба айтиб огохлантиридим, фойдасиз. 24 январь куни кириш эшиги олдидаги майдончада уч нафар нотаниш ўзбек йигитлар туршиганини кўрганди. Иккитаси баланд бўйли бўлиб, бирининг мўйлови бор эди. Кечаси соат 24 ларда эса Нодиранинг хонадонидан тамаки ҳиди анқиб турарди. Масталаст товушлар, сўқинилар, оғир нарсанинг полга гурсилаб урилгани эштилди. Саҳарда «мехмон»лар зинапоя майдончасига қочиб чиқишиди уй тинчиди. Бу ерда пистолетдан ўқ узашган, бир йигитни айвончадан ташлаб юборишган пайтлар ҳам бўлганди. Кимнингдир 10-12 ёшли болалари ҳам тез-тез пайдо бўлиб туршиарди. Яна бир гапни кўшиб ўтмоқчиман. 25 январь куни эрталаб подъездимиздан қурилишдаги вагончача қон изини кўриб қолтандиди...

Маврудахон эса қўйидаги кўргазмани берди:

— Нодира ҳеч қаерда ишламайди. Турли миллатга мансуб эркак, аёллар тез-тез келишиб туради. Ярим тундан эрталабгача музика, гала-говур. Баъзан ёш болаларим ишхонамга телефон килиб: «Ойижон, ишдан вақтлироқ келинг, қўрқипмиз», — деган вақтлар ҳам бўлган...

Нодиранинг қўшниси Ольга исмли аёлнинг сўзидан:

— 1979 йилдан бўён шу ўтда яшайман. Нодира кўчиб келди-ю, нотичлик бошланди. Номаълум одамлар тез-тез пайдо бўлади.

Айниқса, 24 январь куни туни билан музика ўйнаб, тинчлик бўлмади. Тунги соат учда юқори қаватдаги қўшнимизнинг танбехига Нодира қўпоплик билан жавоб қайтарди. Кейин эса биз ухлаб қолдик...

Қани, Нодиранинг ён қўшниси Любовь Николаевна нима дер экан?

— Ҳа, Нодирами? 11 ойлик боласи бор. Баъзан кириб чой ичиб, гаплашиб чиқиб кетади. 25 январь куними? Ҳа, эсимда. Туғилган куним эди. Нодира Асат деган йигит билан кириб, бир пасгина ўтиришиб, чиқиб кетишиди. Лекин у йигитни биринчи кўришим, билмайман.

— Мен, — деди яна бир

хонадон бекаси Татьяна, — 1975 йилдан бошлаб шу ўтда яшайман. 32-хонадонга Нодира кўчиб келди-ю, тез-тез жанжал, тўполон, ҳақоратли сўқинилар, эшитилиб турадиган бўлди.

Хўш, асалга ёпирилган пашшадек нега ҳамма Нодиранинг тўпланди? Хўш, у ўзи ким?

Мана, Нодиранинг тушунтириши хатидан:

«Мен, Умрзоқова Нодира 21 январь 1970 йилда Тошкент шаҳрида туғилдим. Маълумотим 6 синф. Ёлизон 1987, 1990 йилда туғилган иккى нафар болам бор. Турмуш ўртогим қамоқда. Эримнинг дўсти Асат ака қамоқ муддатини вақтлироқ ўтаб чиқиб, биз билан вақтинча эрим рухсат бергани учун яшаб турганди...»

Нодиранинг гапларидан қотиллик содир бўлган тунда унинг ўйда иккى нафар боласи, Асат, Алишер, Сергеј, Аҳмад, Даврон ва Рустам бўлганлиги маълум бўлди. Буларнинг ичидаги ёши каттаси 31 баҳорни қаршилаган Рустам Азизов эди. Мана у нима деди:

— 32-хонадонга бир йил олдин Нодира исмли аёл кўчиб келди-ю, файз кетди.

Чунки қош қорайгандан эрталабгача бу ерда ичкилик, уруш, тўполон бўлгани-бўлган. Тамакию наша ҳиди бурқиси, бизнинг қаватга кутарилади. Бир неча маротаба айтиб огохлантиридим, фойдасиз. 24 январь куни кириш эшиги олдидаги майдончада уч нафар нотаниш ўзбек йигитлар туршиганини кўрганди. Иккитаси баланд бўйли бўлиб, бирининг мўйлови бор эди. Кечаси соат 24 ларда эса Нодиранинг хонадонидан тамаки ҳиди анқиб турарди. Масталаст товушлар, сўқинилар, оғир нарсанинг полга гурсилаб урилгани эштилди. Саҳарда «мехмон»лар зинапоя майдончасига қочишиди уй тинчиди. Бу ерда пистолетдан ўқ узашган, бир йигитни айвончадан ташлаб юборишган пайтлар ҳам бўлганди. Кимнингдир 10-12 ёшли болалари ҳам тез-тез пайдо бўлиб туршиарди. Яна бир гапни кўшиб ўтмоқчиман. 25 январь куни эрталаб подъездимиздан қурилишдаги вагончача қон изини кўриб қолтандиди...

Маврудахон эса қўйидаги кўргазмани берди:

— Мен Алишер Муҳаммаджонов ва Сергеј Довольд билан бир йил муқаддам танишиб қолганди. Тахминан 19-20 январь кунлари ўйимга Алишернинг танишлари келиб сўрашди. Уни кўрмаганинига кўп вақт бўлганлигини айтдим. Улар эса Алишернинг отаси оғир аҳволда шифрохонада ётганлигини айтишиб, чиқиб кетишиди. Шундан сўнг маҳалламиздаги Асатни кўриб қолдим. У менга Алишер ва Сергеј Юнусободда эканлигини айтиб, манзилларини очиқ-ойдин тушунтириди. Ўча заҳотиёқ уларни қидириб бордим. Лекин тополмай қайтидим. Орадан иккى кун ўтгач, яна бордим. Бу сафар Нодира ва Асат бор эканлар. Асат менга: «Алишер ва Сергејни бу ердан кечагина ҳайдаб юборгандим. Чирчиқка кетишиди». — деди. Мен ўйга қайтидим. Эртаси куни савдо растасида Алишернинг дўстларини кўриб қолдим. Улар менга: «Ҳа, Алишерми, уни Юнусободда кўрдик, аникроғи Нодиранинг ўйидаги», — деди.

Бироз ўтириб, яна қайтиб чиқдим. Алишер, Сергеј, Аҳмад, Нодира ашула айтишиб ўтиришарди. Асат келиб келди-да, Аҳмад ва менга боши билан «бу ёқиқа» ишорасини қилиб қақирди. Мен ошхонага чиқдим. Асат нимадир деди, яхши тушунолмай: «Нима?» — деди. Йишим ҳамон чакагимга бир ўрганини биламан, холос. Ҳушимдан кетиб йиғилибман. 4-5 соатдан сўнг ўзимга келибман. Ухлаш хонасига ётқизиб қўйишган экан. Залдаги овоздарни эшитиб, секин-аста у ерга чиқдим. Алишер, Асат, Сергеј, Но-

ни чақириб, оёқ-қўлидан кўтариб, хонага олиб кирдик, юпатдим.

Алишер хонтахтага яқинлашиди-да, шундай деди: «Бўпти, келинглар. Винони ичайлика, уйларимизга кетайлик. Лекин мен ҳозироқ отамнинг олдига бораман». Рюмкаларни ичиб бўшатган эдик ҳамки, Нодира эшикни очди. Қўшни аёл кириб, болаларининг иштонини сўради. Нодира иштончаларни бериб, кузатиб қайтارкан шундай деди: «Қўшним мөхмонга қақиряпти». Улар Сергеј иккиси мөхмонга чиқиб кетишиди. Бир неча дачиқадан сўнг Алишер ҳам қўшни хонадонга ўтиб кетди. Лекин мендан пул сўраб олди. Мен ҳам чиқиб, қўшни аёлнинг сўнгни шундай таънибни ўтирибди. Сўнгра Нодира билан қайтиб чиқди. Залда Алишер, Аҳмад, яна иккиси йигитча ўтиришганди. Уртада вино. Бир шиша винони олдим-да, қўшнига олиб чиқмоқчидим, болалар: «Асат ҳам олиб чиқиб кетди», — дейишиди. Ишонмадим. Лекин ростдан ҳам қўшни хонадонда экан.

— Сен нима қилиб ўтишинг-а? Ахир, у ўлиб қолдикку? — қичқириб юборди Рустам.

— Ҳизим билмайман, қандай шунача бўлиб қолганини, — дейа гўлдиради Алишер.

— Даврон, тур ўрнингдан, — дейишиди болалар.

Даврон Тўлаганов уйро-

сўнг, — деди Алишер, — гумбирлаган овозни эшитиб қўрқиб кетдик. Ҳаммамиз ортингдан кирганимизда, сен полда беҳуш ётган эдинг». Шу пайт бошим қаттиқ оғригани учун энгашиб, иккиси кафтим билан бошимни чанталладим. Куттилмаганда галати товушни эшитиб, қаршимга қарадим. Пичоқ полда ётарди. Алишернинг қўли қалтираб, юзида қони қолмаганди. Асат эса қорнини ушлаб, довдир-довдирай деворга суюнди, йиқила бошлади. Қорнидан сизиб чиқаётган қон тобора кўпаярди. Сергеј иргиб турдию, Асатни кўрпарага ётқизди. Нодира ўзини ерга отди. Асат ҳирқираб, кўзлари ола-кула бўлиб, 2-3 минутдан сўнг жони узилди.

— Сен нима қилиб ўтишинг-а? Ахир, у ўлиб қолдикку? — қичқириб юборди Рустам.

— Ҳизим билмайман, қандай шунача бўлиб қолганини, — дейа гўлдиради Алишер.

— Даврон, тур ўрнингдан, — дейишиди болалар.

Шанба учишублари

Косонда чошгоҳ маҳали...

«АЪЛОЧИ ЧАЙКОВЧИ»

Деҳқон бозорининг доимий сотувчиси, олибсатар чайковчи кунда-шунда Бозорбоев олтмиш йиллик умрани тонгдан-шомгача бозор пештахаси ёнида дёқ да турриб ўтказди. У аввалига онаси Ақчаҳон Тангаевдан савдо-сотиқ ишларининг нозик сирларини ўрганди. Йигирма бир ёшидан бошлаб эса ўзи мустақил бозорчилек қила бошлади. Уттиз беш йилдан бери «дом»нинг иккинчи қаватида яшашига қарамасдан харидорлар дастурхонини йил бўйи кўк пиёс, тузланган карам, бодринг, помидор ҳамда ҳар хил кўккатлар билан таъминлаб келмокда.

Бугун ана шу сотувчининг олтмиш йиллик юбилейи бозор ҳовлисида кенг ва тантанали равишда нишонланди. Тантанада бозор маъмурияти, сотувчининг ҳамкаслари, доимий харидорлари ва айни чоғда бозор ҳовлисида бўлган жамоатчилик иштирок этди.

Маросим охирида бозор директори Тўймас Бермасов сўзга чиқиб, кўп сонли сотувчилар ва харидорлар но-

мидан чайковчини қизғин муборакбод этди, сўнгра унинг кўксига бозор маъмурияти томонидан таъсис этилган «Аълочи чайковчи» нишонини тақиб қўди.

ҲИММАТ ВА ТАШАББУС

Бир юз иккинчи боғча-ясли мудираси Покизахон Ошкораева «хўжалик» мудири Бўламиш Шерикбоевнинг ўзига келтирган одатдаги улуси — олти килоча лаҳм гўштини бош ошпаз Умидворхон Бандабоевага топшириб, ҳаммасини болаларнинг овқатига ишлатишни буорди.

Бунинг устидан чиқиб қолган халқ таълими бўлими-нинг ходимаси Ҳурматой Обрёва Покизахоннинг ҳимматига таҳсис айтди, ташабbusни барча боғча-яслиларнинг мудирилари ўтасида, албатта, оммалаштиражагини айтди.

ҚОИИЛ!

Марказдаги бош дўкондан чет эл камзул-шинини сошиб олган харидор сотувчига миннатдорчилар маъносида ўн сўм ошича пул ташлаб кетган экан. Буни кейин сезиб қолган сотувчи харидорни бекатга яқин-

лашганида кувиб етиб, пулни қайтариб берди.

ҒАЛАТИ ТАМФА

Деҳқон бозори ёнидаги гўшт дўконларидан бирида осиғлик турган қўй танасининг чап сони устига мол дўхтири босган тамғадаги ёзув қассобнинг диққатини тортидию, уни ҳижжалаб үки бошлади:

«Тамфа босилган сон менини, ё ўзини, ё пулини берасан. Шундайды қилсанг, қасал мол ёки ҳатто эшак сўйсанг ҳам, тамға босаверман. Акс ҳолда...»

Ҳозир ана шу тамғани мол дўхтирининг ўзи ясаганини ёки бошқа бирор ясада берганини, шунни аниқлашга киришилди.

ИЎЛОВЧИЛАР УЧУН ҚУЛАИЛИК

Очилимаган «Косон-Олатўн» йўналиши бўйича йўқ автобус қатнови йўлга «кўйилдиги». Олатўн қишлоғи аҳолиси қатнамаётган автобус хизматидан «баҳраманд» бўла бошлади. Эндиликда бу йўналиши Кўқдала қишлоғигача «узайтириш» кўзда тутилмоқда.

Нормамат ТОҒА,
Косон шаҳри.

ОЛИМЖОН ХОЛДОР ГАЗАЛИГА МУХАММАС

Уз аслни тополмасдан ҳозир, замоним кўядир, Жумбоқлар ечилиласдан, чор томоним кўядир, Ер, сувим ҳолига йиглаб осмоним кўядир. Олам кўядир, олам бирла жоним кўядир, Жонимни қўй жонимни, имоним кўядир.

Ҳақиқат томондаман, у қиличда чопилмас, Исенкор хайларим уйғониб ором билмас, Очилган дард сандиги энди асло ёпилмас, Кўйган юрал ҳолини англагувчи топилмас, Кимга дил очай, дилу забоним кўядир.

Қайга бориб ҳол айтмай, урф бўлиди бир одат, Иисоф ўрнида бўхтон, ноң ўрнида хиёнат. Туркестон осмонига қайдин келди диёнат? Бахтимга ўзинг бор-ку десам, дейди—адолат! Мен бирла букун моҳитобоним кўядир.

Кўйган фақат мен эмас, бундайлар минг, юз мингдир. Қалбаки либослар ҳам тўғри келмай тор енгдир, Кулоч етмас Она-Ер гарчи жуда ҳам кенгдир, ўт кетса агар оламга у барчага тенгдир. Бир мен эмас, яхшию ёмоним кўядир.

Қисмат ҳазили касал қўшади касалимга, Билолмайман ким қўшди заҳарни асалимга, Дод айлаб заминдан, боқиб тақдир азалимга Нукта қўйини эртами, десам ғазалимга Зилзилада дўст бирла душманим кўядир.

Баҳодир ИСРОИЛ.

ЭКСТРАСЕНСГА МАКТУБЛАР

Унвоним капитан. Кечқурун мени интизомсизликда айлашиб, чора кўрмоқчи бўйлди. Кечаси билан сеансингизни видеодан такрор-такрор қабул қилдим. Эрталаб чақириб, майор унвони бериши. Раҳмат. ҚУВОНДИК.

Қайта қуриш бошлангач, ишларимиз юришиб кетди. Чунки дўконларда ҳеч вақо йўқ. Айнича, хорижий моллар нархига ўт тушган: оз келади. Келганларини ҳам савдо ходимлари бизга беришияти. Биз уларни ҳатто туғишиганимизга ҳам уч бараварим сатардик.

Сеансларингиз бизга тўғаноқ-шлагбаум бўлиб, йўлларимизни тўсиб қўди. Фойда камайгандан камайяти.

Доктор! Қанча десангиз бераман. Сеансларингизни бас қилинг. Илтимос.

Чайковхон АЛДАРОВА.

Шу кунгача устозларимиз мерос қолдирган анъана-ларга содиқ эдим. Узатгандарга хорижий моллардан берардик. Улар ҳам бирни иккиси қилишади.

Доктор! Сеансларингиз бошга бўлди. Энди бирордан бирор нарса сўрай олмаяпман. Олаётганимда тилим йўқ бўлиб қоляпти. Бу вактинчами! Тилим кейин чиқиб кетадими, йўқми? Ёзиб юборинг, шунга қараб иш тутаман.

Мудир
Карматилло Иби БАХШИЛЛО.
Хурматли доктор, тушунлой қолдим, сеансларин-

гизни қабул қилган куним ярим йилдан бери яшириниб юрган ўта хавфли жиноятчани тутиб келтиридим. Яна бир қизғин ҳодиса. Сеанс берилиган кундан бошлаб бир ҳафтагача менинг зонамда умуман жиноят содир этилмайди.

Илтимос, тез-тез сеанс бериб турсангиз. Мен гап эшитмай юрадим.

Серхант БЕРДИАЛИ.

Гапнинг лўндаси мен суюқоёман. Ойида эримга 8-10 марта хиёнат қилганимни билмай қоламан. Бу ёмон дард экан. Болаларимнинг бўйи етса ҳам, бу одатимни тарк этолмаяпман.

Сизнинг сеансларингизни қабул қилгач, таҳсисини сездим. Ойлик хиёнатим 5-6 марта тушеб қолди. Буни бирданига ташлаб бўлмас экан. Сеансларингизни қабул қилилман. Ажаб эмас, мен ҳам «вафодор» бўлиб қолсан. Сиз билан ёлғиз учрашишнинг иложи йўқми?

ОРСИЗАХОН.

Анчадан бери жонажон дугонамнинг эри билан дон олишиб юрадим. Ҳеч ким сезмасди. Тўртинчи сеансдан сўнг маълум бўлдикни, эрим ҳам дугонам билан дон олишаркан. Бунга қандай чидайман! Эрим ношукурни бу йўлдан қайтаринг, доктор!

БАРНУШКА.

Мантубларни оқца кўчирувчи:
Тўхташ АШУРОВ.

ҚИШ МАНЗАРАСИ.

Х. ШОДИЕВ олган сурат.

ЛАТИФАЛАР

ИККИНЧИ

МАРТА ҚИЁМАТ

Мушфиқийдан сўрабдилар:

— Айтинг-чи, қаҷон қиёмат бўлади?

— Қайси бири — каттасими, кичигими? — савол берди Мушфиқий ҳам.

Одамлар ҳайрон бўлишиди:

— Наҳотки қиёмат иккимарта бўлса?

— Албатта, — деди Мушфиқий, — кичкина қиёмат

менинг хотиним вафоти куни бўлади. Менинг ўзим ўлган куним қиёматнинг каттаси бўлади...

БАҲРАМАНД

БЎЛСИНЛАР

Бир гуруҳ деҳқонлар вилюят ҳокимининг устидан подшога арз қилиб бордилар. Ҳокимнинг жабру зулмидан гапириб, ёрдам сўрадилар.

Подшо деди:

— Сизлар ҳокимни бекорга ёмонлајпизлар, у бошидан оёғигача адолатли ва инсофидир.

Деҳқонлар орасидан ҳозиррабоб бир йигит деди:

— Шундай бўлса, унинг бошино оёқ-қўлларини бўлак-бўлак қилиб, бошига вилюятларга ҳам тарқатсангиз, тоқи бошқалар ҳам унинг адлу инсофидан баҳраманд бўлсинлар.

Тожик тилидан Дилмурод САЙДОВ таржимаси.

1. Мушфиқий — XVI асрда яшаган тожик шонри ва ҳажвчиси.